

13.4.5 VIERAAT KIELET, SAKSA, A-OPPIMÄÄRÄ

KIELIKASVATUS

Kielikasvatusta koskevat tavoitteet sekä toisen kotimaisen ja vieraiden kielten opiskelun mahdollisuudet on määritelty toisen kotimaisen kielen opetusta koskevassa osuudessa.

Oppiaineen tehtävä

Yleisesti

Vieraiden kielten opiskelu edistää ajattelutaitojen kehittymistä, sekä monikielisen- ja kulttuurisen identiteetin muodostumista ja arvostamista. Sanavaraston ja rakenteiden karttuessa myös lapsen vuorovaikutus- ja tiedonhankintataidot kehittyvät ja monipuolistuvat. Tärkeää on myös oppimisen ilo, leikillisuus ja luovuus. Kieltenopetus on osa kielikasvatusta ja se ohjaa kielitietoisuuteen. Kieltenopetuksen tarkoitus on herättää kiinnostus kouluyhteisön ja ympäröivän maailman kielelliseen ja kulttuuriseen moninaisuuteen, ja oppilaita rohkaistaan viestimään autenttisissa ympäristöissä. Tähän tieto- ja viestintäteknikka tarjoaa yhden luontevan mahdollisuuden. Koulu ohjaa eri kielten, niiden puhujien ja erilaisten kulttuurien arvostamiseen. Oppilaille pyritään myös luomaan mahdollisuuksia verkostoitumiseen eri puolilla maailmaa mm. eri steinerkoulujen kanssa. Kieltenopetus antaa valmiuksia osallisuuteen ja aktiiviseen vaikuttamiseen kansainvälisessä maailmassa.

Opetus vahvistaa oppilaan luottamusta omaan kykyihinsä oppia kieliä ja käyttää niitä rohkeasti. Oppilaille annetaan mahdollisuus edetä yksilöllisesti ja saada tarpeen mukaan tukea oppimiselleen. Kielten opetuksessa kehitetään monilukutaitoa ja käsitellään erilaisia tekstejä. Lasten ja nuorten erilaiset kiinnostuksen kohteet huomioidaan tekstien valinnassa ikäkauteen sopien. Opetuksessa luodaan siltoja myös eri kielten välille sekä oppilaiden vapaa-ajan kielenkäyttöön.

Vuosiluokilla 1-2

Vuosiluokilla 1-2 tutustutaan runojen, leikkien, laulujen ja muun materiaalin avulla saksan kieleen ja saksankielisten maiden kulttuuriin. Pääpaino on suullisilla kielikylpymäisillä harjoituksilla pienissä ryhmissä, pareittain tai koko luokan kanssa yhdessä.

Vuosiluokilla 3-6

Vuosiluokilla 3 - 6 oppilas opettelee viestimään saksan kielellä ikäkaudelle tyypillisissä, arkisissa, konkreettisissa ja itselle tutuissa kielenkäyttötilanteissa. Hän syventää tietojaan saksankielisistä maista ja niiden kulttuurista. Oppilaat siirtyvät suullisesta harjoittelusta vähitellen myös kirjalliseen tuottamiseen, lukemiseen ja kielioppisääntöjen tietoisempaan harjoitteluun. Opetuksessa käytetään opettajan valitsemaa materiaalia myös oppilaiden mielenkiinnon kohteita hyödyntäen, ja oppilas tekee vihkotyötä. Monipuoliset

työskentelytavat jja erilaiset laulut, pelit, roolileikit ja projektit antavat oppilaille positiivisia kokemuksia kielten opiskelusta.

Vuosiluokilla 7-9

Oppilas harjoittelee selviämään kohdekielellä harrastusten, palveluiden ja julkisen elämän alueilla. Opiskelussa hyödynnetään monipuolisesti ja luovasti tieto- ja viestintäteknologiaa. Oppilaat tulevat tietoisimmiksi eri kielten eroista ja yhtäläisyyksistä, saksan eri kielialueiden eroavaisuuksista ja saksan kielen roolista maailmassa. Taidot testataan 9.luokan lopussa myös valtakunnallisella kokeella.

Saksan A-oppimäärän opetuksen tavoitteet

Vuosiluokka 1

Ensimmäisellä luokalla oppilas tutustuu saksan kieleen kielikylpymäisesti ja herää tätä kautta eri kielten ja kulttuurien moninaisuuteen. Kielen alkeita opitaan laulaen, leikkien, pelaten ja liikkuen. Tavoitteena on tukea oppilaan kielellisen uteliaisuuden heräämistä ja luoda kannustava ja salliva ilmapiiri, jossa opitaan yhdessä. T1, T3, T5, T10.

Vuosiluokka 2

Toisella luokan tavoitteet ovat samat kuin ensimmäisenä vuonna. T1, T3, T5, T10.

Vuosiluokka 3

Kolmannella luokalla syvennetään ensimmäisillä luokilla opittuja asioita ja kielikylpymäisen opetuksen ohella aletaan harjoitella myös ikätasoon sopien kirjallista viestintää. T2, T5, T7, T8, T10

Vuosiluokka 4,

Neljännän luokan tavoitteena on kerrata aikaisempina vuosina käsitellyjä asioita ja tukea oppilaan päättelykyvyn kehittymistä. Häntä ohjataan löytämään kohdekielistä aineistoa, rohkaistaan tulkitsemaan ikätasolleen sopivia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä, ja tuetaan kielellisten viestintästrategioiden käytössä. T3, T4, T5, T7, T8, T10

Vuosiluokka 5

Viidennen luokan tavoitteena on oppia viestimään monipuolisemmin tutuissa tilanteissa saksan kielellä sekä kirjallisesti että suullisesti. Oppilas tulee myös entistä tietoisemmaksi kohteliaaseen kielenkäyttöön liittyvistä ilmauksista ja alkaa kiinnittää huomiota myös ääntämiseen ja tekstin sisällön kannalta oleellisimpiin rakenteisiin. Hän laajentaa kielitaitoaan myös tieto- ja viestintäteknologian avulla. Oppilas oppii kasvavassa määrin ottamaan vastuuta omasta opiskelustaan ja arvioimaan omaa työskentelyään. Häntä

kannustetaan pohtimaan, mitkä tavat oppia kieliä sopivat hänelle parhaiten. T3, T4, T5, T7, T9, T10, T11.

Vuosiluokka 6

Oppilas opettelee kuudennella luokalla käyttämään saksan kieltä kirjallisesti ja suullisesti arkipäivään liittyvissä tilanteissa myös eri medioita hyväksikäyttäen ja tutustuu tarkemmin saksankielisiin maihin ja niiden kulttuuriin. Samalla kasvaa ymmärrys saksan kielen asemasta ja merkityksestä globaalissa maailmassa. Oppilas tulee yhä tietoisemmaksi sekä omasta kieli- ja kulttuuritaustastaan että maailman kielellisestä ja kulttuurisesta moninaisuudesta. Hän oppii jäsentämään selkeitä kokonaisuuksia. T2, T3, T4, T6, T7, T8, T11

Vuosiluokka 7

Seitsemännellä luokalla harjoitellaan saksan kielen käyttöä sosiaalisten suhteiden ylläpitämisessä ja globaalissa maailmassa toimimisessa. Oppilas havainnoi eri kulttuurien ominaispiirteitä ja oppii havaitsemaan eri kieliä yhdistäviä ja erottavia ilmiöitä sekä kehittämään päättelykykyään niiden avulla. Häntä ohjataan myös käyttämään kielitiedon käsitteitä oppimisensa tukena. Hän harjoittelee tiedon itsenäistä etsimistä eri medioita hyväksi käyttäen. T3, T4, T6, T8, T9 T10.

Vuosiluokka 8

Kahdeksannen luokan tavoitteena on syventää jokapäiväisen kirjallisen ja suullisen viestimisen taitoja saksan kielellä. Oppilas osaa etsiä tekstejä, kertoa niiden ydinkohdat ja tulkita niitä. Hän syventää saksankielisten maiden ja kulttuurien tuntemustaan sekä tutustuu myös saksankielisten maiden kielellisiin eroihin ja erityispiirteisiin. Hän hyödyntää sujuvasti eri opiskeluvälineitä. T1, T2, T4, T6, T8, T9

Vuosiluokka 9

Yhdeksannen luokan tavoitteena on perehtyä aihekokonaisuuksiin eri elämän alueilla ja löytää kohdekielisiä toimintaympäristöjä, jotka laajentavat oppilaan maailmankuvaa. Hän syventää taitojaan käyttäen kohdekielisiä viestinnän keinoja. Oppilasta rohkaistaan itsenäisyyteen ja tuetaan hänen kykyjään soveltaa kielitaitoa luovasti. Lisäksi kehitetään valmiuksia oppia kieliä monipuolisesti ja kannustetaan elinikäiseen kielenopiskeluun. T2, T4, T5, T6, T7, T8, T9

Saksan A-oppimäärän opetuksen tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisältöalueet

Vuosiluokka 1-2

Tutustutaan saksan kieleen ja kulttuuriin, ja harjoitellaan arvostavaa kielenkäyttöä vuorovaikutuksessa. S1

Opetellaan jokapäiväiseen elämään ja lähiympäristöön liittyvää sanastoa ja rakenteita laulujen, leikkien, tarinoiden, runojen ja kuvien avulla. S2

Opetellaan kuulemaan ja puhumaan kohdekieltä. Harjoitellaan yhdessä ääntämistä, sana- ja lausepainoa, puherytimiä ja intonaatiota. S3

Vuosiluokka 3

Kolmannella luokalla aletaan harjoitella suullisen lisäksi myös kirjallista ilmaisua ja tutustutaan saksan kirjoitusasuun. Yksinkertaisia kielenkäyttötilanteita ja arvostavaa vuorovaikutusta harjoitellaan ryhmissä. S1.

Oppilaat harjoittelevat kieltenopiskelun perustaitoja, kuten uusien sanojen opettelua. S2
Oppilaat harjoittelevat kuuntelemista, puhumista, lukemista ja kirjoittamista kohdekielellä ikäkauteen sopivasti. S3.

Vuosiluokka 4

Neljännellä luokalla aletaan tutustua jo tietoisemmin kielialueen kulttuuriin ja elämäntapaan, ymmärretään kohdekielen asema maailmassa, ja harjoitellaan kohteliasta kielenkäyttöä vuorovaikutustilanteissa. Lisäksi aletaan havainnoida sanojen yhtäläisyyksiä muiden kielten kanssa. S1

Kielioppiin aletaan tutustua tietoisesti ja säännöt kirjoitetaan vihkoon. Oikeinkirjoitukseen aletaan kiinnittää enemmän huomiota, ja sanastoa kartutetaan myös tutustumalla sanakirjojen käyttöön. Opetellaan tehokkaita kielenopiskelutapoja, kuten uusien sanojen ja rakenteiden opettelua ja muistiinpainamiskeinoja. Oppilaat opettelevat antamaan ja ottamaan vastaan palautetta ja kantamaan vastuuta omasta työskentelystään. Kieltä kannustetaan käyttämään sallivassa ilmapiirissä. S2

Kohdekeltä opetellaan kuulemaan, puhumaan, lukemaan ja kirjoittamaan ja sisältöjen valinnassa on lähtökohtana jokapäiväinen elämänpiiri. Oppilaat tutustuvat myös kielen foneettisiin merkkeihin. Leikkien, laulujen, runojen ja pelien lisäksi oppilaat tekevät pieniä haastatteluja ja erilaisia projekteja. Kielen harjoittelussa on tärkeää myös tunnollinen vihkotyö ja läksyjen tekeminen säännöllisesti. S3.

Vuosiluokka 5

Viidennellä luokalla jatketaan tutustumista saksankieliseen kielialueeseen ja kulttuuriin. S1
Aikaisemmin harjoiteltuja kielenopiskelutekniikoita, vihkotyötä, yhteistyötaitoja ja vastuunottoa omasta oppimisesta kehitetään edelleen, ja oppilaat harjoittelevat arvioimaan omaa kielitaitoaan. S2

Edellisten vuosien aihealueita ja sanastoja kerrataan ja laajennetaan. Keskeisiä aiheita ovat mm. minä itse, perheeni, ystäväni, koulu, koti, harrastukset ja vapaa-ajanvietto. Oppilaat kehittävät kuullun- ja luetunymmärtämisen kykyään, lukunopeuttaan ja harjoittelevat yksinkertaisen kielen tuottamista niin kirjallisesti kuin suullisestikin. Ääntämistä, puherytimiä ja intonaatiota harjoitellaan monipuolisesti. Kielen perusrakenteita kerrataan ja laajennetaan. Oppilaat alkavat harjoitella kohdekielisen materiaalin etsimistä verkosta. S3

Vuosiluokka 6

Kuudennella luokalla oppilaat syventävät tietojaan saksankielisistä maista ja tulevat tietoiseksi kielen levinneisyydestä, sen päävarianteista, ja sanojen lainautumisesta kielestä toiseen. S1

Oppilaat harjoittelevat suunnittelemaan toimintaansa yhdessä. He oppivat asettamaan tavoitteita, pystyvät arvioimaan omaa kielitaitoaan ja osaavat tunnistaa itselle sopivia kielenopiskelutapoja. Myös vihkotyössä kiinnitetään erityistä huomiota asioiden jäsentelyyn ja kokonaisuuksiin. S2

Arkielämän viestintätilanteita ja kohteliasta kielenkäyttöä harjoitellaan monipuolisesti. Tiedon hankkimisessa käytetään tukena tieto- ja viestintäteknikkaa. Kielen perusrakenteita vahvistetaan ja laajennetaan edelleen. Oppilailla on mahdollisuus harjoitella myös vaativampia kielenkäyttötilanteita. S3

Vuosiluokka 7

Seitsemännellä luokalla jatketaan saksaa puhuvien maiden, niiden tapojen ja ilmiöiden havainnointia ja vertailua myös suhteessa omaan maahan, kieleen ja kulttuuriin. Kielitiedon peruskäsitteitä kerrataan ja laajennetaan, ja pyritään löytämään vertailukohtia muihin kieliin. S1

Kieltenopiskelutaitoja vahvistetaan edelleen monipuolisesti. Oppilaat harjoittelevat oppimateriaalin ja sanaston tehokasta hyödyntämistä ja käyttävät tieto- ja viestintäteknikkaa apuna opiskelussaan. S2

Tavoitteena on laajentaa ja monipuolistaa arkisia kielenkäyttötilanteita ja pystyä kommunikoimaan konkreettisista, itselle tärkeistä asioista. Samalla harjoitellaan mielipiteen ilmaisua. Kieliopista kerrataan tuttuja asioita ja laajennetaan rakenteiden hallintaa. S3

Vuosiluokka 8

Kahdeksannella luokalla laajennetaan saksankielisen maailman ja saksan päävarianttien tuntemusta. S1

Kieltenopiskelutaidoissa pyritään kokonaisuuksien hahmottamiseen, ja hyödynnetään monipuolisia opiskelutapoja- ja materiaaleja. Itsenäisempi opiskeluote ja vastuun ottaminen omasta etenemisestä korostuvat. S2.

Oppilaat harjoittelevat aktiivista toimintaa viestintätilanteissa ja tilanteisiin sopivaa kielenkäyttöä erilaisissa arkipäivisissä asioissa. Sanastoja ja rakenteita kerrataan ja laajennetaan, ja harjoitellaan jo pidempien tekstien tuottamista.

Vuosiluokka 9

Yhdeksännellä luokalla syvennetään saksan kielen käsitteistöä, taitoja ja aikaisemmin opittuja asioita monipuolisesti harjoitellen. Oppilaat havainnoivat saksankielisten maiden tapoja ja ilmiöitä niin historian kuin ajankohtaisten tapahtumienkin valossa. S1

Tärkeää on myös kokonaisuuksien hahmottaminen, ryhmittely ja itsenäinen tiedon hakeminen tieto- ja viestintäteknologiaa hyväksikäyttäen. Oppilaat opettelevat asettamaan tavoitteita omalle kielten opiskelulle myös jatko-opintojaan ajatellen, ja harjoittelevat edelleen oman kielitaitonsa arviointia. S2

Sisältöjä valittaessa näkökulmana on toimiminen saksan kielellä eri yhteisöissä ja maailmassa, ajankohtaisuus, oppilaiden kiinnostuksen kohteet, ja suuntautuminen toisen asteen koulutukseen, sekä opiskelussa ja työelämässä tarvittava kielitaito. He harjoittelevat erilaisten tekstityyppien tulkitsemista ja rakenteellisesti vaativampia ilmaisuja, sekä kehittävät suullisen ja kirjallisen kielitaidon sujuvuutta. S3

Saksan A-oppimäärän oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Vuosiluokilla 1-2

Tavoitteena A-saksan opetuksessa on luokilla 1 - 2 eläytyä saksan kielen laatuun ja omaksua kieltä kokonaisvaltaisesti jäljittelemällä. Oppilas tulee tietoiseksi saksan kielestä ja sen eroista muihin kieliin nähden. Oppilas oppii jäljitellen kuuntelemaan, lausumaan ja ymmärtämään saksan kieltä. Koko luokka lausuu, leikkii ja harjoittelee yhdessä. Työtapoina ovat mm. kuorolausunta, laulut, runot, leikit, sanastoharjoitukset teemoittain sekä pelit ulkona ja sisällä. Työtapana on suullinen harjoittelu. Kirjallisia harjoituksia ei vielä ole. Opetuksen voi jakaa opetustuokioihin kouluviikon sisällä.

Vuosiluokilla 3-6

Tavoitteena vuosiluokilla 3 - 6 on, että oppilaat oppivat viestimään konkreettisissa, itselleen läheisissä tilanteissa aluksi suullisesti ja vähitellen kirjallisesti.. Työskentelytapoihin kuuluvat niin vihkotyö, pari- ja pienryhmätyö kuin yhdessä oppiminenkin. Leikit, laulut, runot, pelillisuus ja draamat antavat mahdollisuuden kokeilla kasvavaa kielitaitoa ja käsitellä myös asenteita. Oppilaat oppivat tiedostamaan ja arvostamaan eri kielten ja kulttuurien välisiä eroavaisuuksia, arvostamaan moninaisuutta ja ottamaan vastuuta omasta opiskelustaan. Kohdekieltä käytetään aina kun se on mahdollista.

Vuosiluokilla 7-9

Oppilaan kielitaito laajenee vaativampiin sosiaalisiin ja kulttuuriin asiayhteyksiin, kuten palveluiden ja julkisen elämän alueelle. Työskentelytapoihin kuuluvat eri viestintäkanavien käyttö monipuolisesti, pari- ja ryhmätyöt, ja yhteydenpito mahdollisuuksien mukaan samanikäisiin oppilaisiin ulkomailla. Oppilas oppii hakemaan tietoa ja tutkimaan saksankielistä aineistoa, hän pohtii saksan kielen asemaan liittyviä arvoja ja ilmiöitä suhteessa maailman monikielisyyteen ja muihin kieliin sekä kulttuureihin. Oppilas osaa asettaa opiskelulle tavoitteet ja opiskella myös itsenäisesti, sekä soveltaa kielitaitoaan uusissa tilanteissa ja kehittää oma-aloitteisuutta saksan kielen käyttämisessä. Kohdekieltä käytetään aina, kun se on mahdollista.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki saksan A-oppimäärässä

Vuosiluokilla 1-2

Oppilasta kannustetaan käyttämään kieltä rohkeasti. Kieltä harjoitellaan yhdessä erilaisten laulujen, leikkien ja lorujen avulla. Pyritään löytämään kielenopiskelun ilo ja into.

Vuosiluokilla 3-6

Oppilasta ohjataan käyttämään saksan kielen taitoaan rohkeasti. Kielenkäyttöä harjoitellaan suullisesti sekä yhdessä ryhmässä että yksilöllisesti runojen, pelien, laulujen ja draaman avulla. Kolmannella luokalla huomiota aletaan kiinnittää myös kirjoitettuun kieleen. Oppilaille, joilla on kieliin liittyviä oppimisvaikeuksia, tarjotaan tukea. Nopeammin edistyviä tuetaan omaa taitotasoa kehittäville tehtäville. Oppilasta kannustetaan opiskelemaan myös muita koulun tarjoamia kieliä.

Vuosiluokilla 7-9

Oppilasta ohjataan käyttämään saksan kieltä rohkeasti ja ennakkoluulottomasti. Rungas viestinnällinen harjoittelu tukee kielitaidon kehittymistä. Oppilaita kannustetaan opiskelemaan myös muita koulun tarjoamia kieliä. Kieliin liittyviin oppimisvaikeuksiin tarjotaan tukea. Opetus tarjoaa haasteita myös nopeammin edistyville tai kieltä entuudestaan osaaville oppilaille.

Oppilaan oppimisen arviointi saksan A-oppimäärässä

Vuosiluokat 1-2

Arviointi on luonteeltaan kannustavaa ja ryhmälle annetaan jatkuvaa palautetta yhteisesti. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota leikkeihin, lauluihin, tarinoihin ja runoihin eläytymiseen, aktiivisen osallistumiseen, sekä toisten huomioimiseen ja toimimiseen ryhmässä.

Vuosiluokat 3-6

Arviointi on luonteeltaan kannustavaa ja antaa oppilaille mahdollisuuden tulla tietoisiksi omista taidoistaan ja kehittää niitä. Monipuolinen arviointi tarjoaa mahdollisuuksia osoittaa osaamistaan myös oppilaille, joilla on kieleen liittyviä oppimisvaikeuksia tai muulla tavoin kielellisesti erilaiset lähtökohdat. Oppimista arvioidaan myös itse- ja vertaisarvioinnin kautta. Oppilas saa luokilla 3-6 jatkuvaa palautetta työskentelystään oppitunneilla. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota rohkeuteen toimia kielen eri osa-alueilla, työn aloittamiseen ja sen loppuunsaattamiseen, keskittymiseen, pitkäjänteisyyteen, vastuullisuuteen ja toimintaan ryhmässä. Neljänneltä luokalta lähtien oppilas ja hänen huoltajansa saavat palautetta tuntityöskentelyn lisäksi myös koesuoritusten kautta. Neljänneltä luokalta luokalta lähtien oppilas saa muun arvioinnin lisäksi myös kirjallisen palautteen lukuvuoden lopussa. Kuudennen luokan arvioinnissa hyödynnetään valtakunnallisia hyvän osaamisen kriteerejä.

Saksan A-oppimäärän arviointikriteerit 6. vuosiluokan päätteeksi hyvää osaamista kuvaavaa sanallista arviota varten

Opetuksen tavoite	Sisältö-alueet	Arvioinnin kohteet oppiaineessa	Hyvä/arvosanan kahdeksan osaaminen
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen			
T1 ohjata oppilasta havaitsemaan lähiympäristön ja maailman kielellinen ja	S1	Kielellisen ympäristön sekä saksan aseman ja	Oppilas tietää, että maailman kielet jakautuvat kielikuntiin ja osaa

kulttuurinen runsaus sekä saksan asema siinä.		merkityksen hahmottaminen	kertoa, mihin kielikuntaan opiskeltava kieli kuuluu. Oppilas osaa kuvata, mitä kieliä lähiympäristössä puhutaan.
T2 motivoida oppilasta arvostamaan omaa kieli- ja kulttuuritaustansa sekä maailman kielellistä ja kulttuurista monimuotoisuutta ja kohtaamaan ihmisiä ilman arvottavia ennakko-oletuksia	S1		Ei käytetä arvosanan muodostamisen perusteena. Oppilasta ohjataan pohtimaan kokemuksiaan osana itsearviointia.
T3 ohjata oppilasta havaitsemaan kieliä yhdistäviä ja erottavia ilmiöitä sekä tukea oppilaan kielellisen uteliaisuuden ja päättelykyvyn kehittymistä	S1	Kielellinen päättely	Oppilas osaa tehdä havaintoja saksan kielen ja äidinkielensä tai muun osaamansa kielen rakenteellisista, sanastollisista tai muista eroista ja yhtäläisyyksistä.
T4 ohjata oppilasta löytämään saksankielistä aineistoa.	S1	Saksankielisen aineiston löytäminen	Oppilas osaa kertoa, missä saksan kieltä voi nähdä tai kuulla.
Kielenopiskelutaidot			
T5 tutustua yhdessä opetuksen tavoitteisiin ja luoda salliva opiskeluilmapiiri, jossa tärkeintä on viestin välittyminen sekä kannustava yhdessä oppiminen	S2	Tietoisuus tavoitteista ja toiminta ryhmässä	Oppilas osaa kuvata opiskelun tavoitteita ja osallistuu ryhmän yhteisten tehtävien tekoon.

T6 ohjata oppilasta ottamaan vastuuta omasta kielenopiskelustaan ja kannustaa harjaannuttamaan kielitaitoaan rohkeasti ja myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen sekä kokeilemaan, millaiset tavat oppia kieliä sopivat hänelle parhaiten	S2	Kielenopiskelutavoitteen asettaminen ja opiskelutottumusten löytäminen	Oppilas asettaa tavoitteita kielenopiskelulle, harjoittelee erilaisia tapoja opiskella kieliä käyttäen myös tieto- ja viestintäteknologiaa sekä harjaannuttaa ja arvioi taitojaan
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa			Taitotaso A1.3 T7-T9
T7 järjestää oppilaalle tilaisuuksia harjoitella eri viestintäkanavia käyttäen suullista ja kirjallista viestintää ja vuorovaikutusta	S3	Vuorovaikutus erilaisissa tilanteissa	Oppilas selviytyy monista rutiinomaisista viestintätilanteista tukeutuen joskus viestintäkumppaniin
T8 tukea oppilasta kielellisten viestintästrategioiden käytössä	S3	Viestintästrategioiden käyttö	Oppilas osallistuu viestintään, mutta tarvitsee vielä usein apukeinoja. Oppilas osaa reagoida suppein sanallisin ilmauksin, pienin elein (esim. nyökkäämällä) äännähdyksin, tai muunlaisella minimipalautteella. Oppilas joutuu pyytämään selvennystä tai toistoa hyvin usein.
T9 auttaa oppilasta laajentamaan kohteliaaseen	S3	Viestinnän kulttuurinen sopivuus	Oppilas osaa käyttää yleisimpiä kohteliaaseen

kielenkäyttöön kuuluvien ilmausten tuntemustaan.			kielenkäyttöön kuuluvia ilmauksia monissa rutiininomaisissa sosiaalisissa tilanteissa
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä			Taitotaso A1.3
T10 rohkaista oppilasta tulkitsemaan ikätasolleen sopivia ja itseään kiinnostavia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä	S3	Tekstien tulkintataidot	Oppilas ymmärtää yksinkertaista, tuttua sanastoa ja ilmaisuja sisältävää kirjoitettua tekstiä ja hidasta puhetta asiayhteyden tukemana. Oppilas pystyy löytämään tarvitsemansa yksinkertaisen tiedon lyhyestä tekstistä.
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä			Taitotaso A1.2
T11 tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia harjoitella ikätasolle sopiaa pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista kiinnittäen huomiota myös ääntämiseen ja tekstin sisällön kannalta oleellisimpiin rakenteisiin.	S3	Tekstien tuottamistaidot	Oppilas pystyy kertomaan joistakin tutuista ja itselleen tärkeistä asioista käyttäen suppeaa ilmaisuväriä ja kirjoittaa muutaman lyhyen lauseen harjoitelluista aiheista. Oppilas ääntää useimmat harjoitellut ilmaisut ymmärrettävästi. Oppilas hallitsee hyvin suppean perussanaston ja muutaman

			tilannesidonnaisen ilmauksen sekä peruskieliopin aineksia.

Vuosiluokat 7-9

Arviointi on monipuolista, ja sisältää sekä opettajan jatkuvan suullisen ja kirjallisen palautteen että itse- ja vertaisarvioinnin. Arvioinnissa huomioidaan kaikki tavoitteet ja kielitaidon osa-alueet. Oppilaalle annetaan mahdollisuus painottaa itselleen luontevia ilmaisumuotoja. Oppilasta autetaan tulemaan tietoisiksi omista taidoistaan ja kehittämään niitä ohjaavasti ja kannustavasti. Myös oppilaille, joilla on oppimisvaikeuksia tai muutoin kielellisesti erilaiset lähtökohdat, annetaan erilaisia mahdollisuuksia osoittaa osaamistaan. Päätösarviointi sijoittuu 9. luokan loppuun. Päätösarviointi määrittää, miten oppilas on saavuttanut saksan A2-oppimäärän tavoitteet. Taidot testataan yhdeksännen luokan keväällä myös valtakunnallisella kokeella.

Saksan A-oppimäärän päätösarvioinnin kriteerit hyvälle osaamiselle (arvosanalle 8) oppimäärän päättyessä

Opetuksen tavoite	Sisältö-alueet	Arvioinnin kohteet oppiaineessa	Arvosanan kahdeksan osaaminen
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen			
T1 edistää oppilaan taitoa pohtia saksan asemaan ja variantteihin liittyviä ilmiöitä ja arvoja antaa oppilaalle valmiuksia kehittää kulttuurienvälistä toimintakykyä	S1	Kielten statuksiin liittyvien kysymysten huomaaminen ja kulttuurienvälinen toimintakyky	Oppilas osaa pohtia saksan kielen asemaan liittyviä ilmiöitä.
T2 kannustaa löytämään kiinnostavia saksan-ielisiä toimintaympäristöjä, jotka laajentavat oppilaan maailmankuvaa	S1	Maailmankansalaise n taitojen kehittäminen saksan kieltä käyttämällä	Oppilas osaa tehdä havaintoja mahdollisuuksista oppia saksankielisissä toimintaympäristöissä.

T3 ohjata oppilasta havaitsemaan, millaisia säännönmukaisuuksia saksan kielessä on, miten samoja asioita ilmaistaan muissa kielissä sekä käyttämään kielitiedon käsitteitä oppimisensa tukena	S1	Kielellinen päättely	Oppilas osaa tehdä havaintojensa perusteella johtopäätöksiä saksan kielen säännönmukaisuuksista ja soveltaa johtopäätöksiään sekä verrata sitä, miten sama asia ilmaistaan jossakin muussa kielessä. Oppilas tuntee saksan kielen keskeisiä kielitiedon käsitteitä.
Kielenopiskelutaidot			
T4 rohkaista oppilasta asettamaan tavoitteita, hyödyntämään monipuolisia tapoja oppia saksa ja arvioimaan oppimistaan itsenäisesti ja yhteistyössä sekä ohjata oppilasta myönteiseen vuorovaikutukseen, jossa tärkeintä on viestin välittyminen	S2	Tavoitteiden asettaminen, oppimisen reflektointi ja yhteistyö	Oppilas osaa asettaa omia kielenopiskelutavoitteitaan ja arvioida opiskelutapojaan. Oppilas osaa toimia vuorovaikutustilanteessa toisia kannustaen.
T5 kehittää oppilaan itsenäisyyttä soveltaa luovasti kielitaitoaan sekä elinikäisen kielenopiskelun valmiuksia	S2	Elinikäisen kielenopiskelun valmiuksien kehittyminen	Oppilas huomaa, mihin hän voi käyttää saksan taitoaan myös koulun ulkopuolella ja osaa pohtia, miten hän voi käyttää taitoaan koulun päätyttyä.
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa			Taitotaso A2.2 T6 – T8
T6 rohkaista oppilasta harjoittelemaan monenlaisia jokapäiväisiä viestintätilanteita sekä	S3	Vuorovaikutus erilaisissa tilanteissa	Oppilas selviää jo kohtalaisesti monenlaisista jokapäiväisistä viestintätilanteista. Oppilas pystyy enenvässä määrin

toimimaan niissä aloitteellisesti			olemaan aloitteellinen viestintätilanteessa.
T7 ohjata oppilasta olemaan aktiivinen viestintätilanteessa sekä syventämään taitoaan käyttää kohdekielisiä viestinnän keinoja, vakiintuneita fraaseja, kierto- ja täyteilmauksia ja muuta kompensatiota	S3	Viestintästrategioiden käyttö	Oppilas osallistuu enenevässä määrin viestintään käyttäen tarvittaessa vakiosanontoja pyytäessään tarkennusta avainsanoista. Oppilas joutuu pyytämään toistoa tai selvennystä silloin tällöin ja käyttää esim. lähikäsitettä tai ylempää käsitettä, kun ei tiedä täsmällistä (koira/eläin tai talo/mökki)
T8 ohjata oppilasta kiinnittämään huomiota kulttuurisesti sopivaan kielenkäyttöön viestinnässä, johon liittyy mielipiteiden ja asenteiden esiintuomista	S3	Viestinnän kulttuurinen sopivuus	Oppilas osaa käyttää kieltä yksinkertaisella tavalla kaikkein keskeisimpiin tarkoituksiin, kuten tiedonvaihtoon sekä mielipiteiden ja asenteiden asianmukaiseen ilmaisemiseen. Oppilas pystyy keskustelemaan kohteliaasti käyttäen tavanomaisia ilmauksia ja perustason viestintärutiineja.
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä			Taitotaso A2.2
T9 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tulkita erilaisia tekstejä, myös selväpiirteisiä asiatekstejä, joista hankitaan tietoa, ja ohjata käyttämään tulkinnassa päättelytaitoa ja keskeisen sisällön ymmärtämistä	S3	Tekstien tulkintataidot	Oppilas pystyy seuraamaan hyvin summittaisesti selväpiirteisen asiapuheen pääkohtia, tunnistaa usein ympärillään käytävän keskustelun aiheen, ymmärtää pääasiat tuttua sanastoa sisältävästä yleiskielisestä tekstistä tai hitaammasta puheesta. Oppilas osaa päätellä tuntemattomien sanojen merkityksiä asiayhteydestä.

Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä			Taitotaso A2.1
T10 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tuottaa puhetta ja kirjoitusta aihepiirejä laajentaen sekä kiinnittäen huomiota myös keskeisiin rakenteisiin ja ääntämisen perussääntöihin	S3	Tekstien tuottamistaidot	Oppilas pystyy kertomaan jokapäiväisistä ja konkreettisista sekä itselleen tärkeistä asioista käyttäen yksinkertaisia lauseita ja konkreettista sanastoa. Oppilas osaa helposti ennakoitavan perussanaston ja monia keskeisimpiä rakenteita. Oppilas osaa soveltaa joitakin ääntämisen perussääntöjä muissakin kuin harjoitelluissa ilmauksissa.

Laaja-alainen osaaminen

Vuosiluokka 1

Kielikylpymäinen opetus laulujen, leikkien, pelien ja fyysisen aktiivisuuden kautta vahvistaa edellytyksiä luovaan ajatteluun ja oivaltamiseen. L1

Oppilaita kasvatetaan kohtaamaan arvostavasti muita ihmisiä, kieliä ja kulttuureita, sekä noudattamaan hyviä tapoja. Heitä rohkaistaan vuorovaikutukseen ja itsensä ilmaisemiseen vähäiselläkin kielitaidolla. L2

Kielten alkuopetus kehittää myös tunnetaitoja ja sosiaalisia taitoja. L3

Monilukutaitoa aletaan harjoitella tutustumalla saksankielisen kulttuuriin. Saksankieliset laulut, leikit ja pelit rikastuttavat oppilaan tekstiympäristöä. L4

Vuosiluokka 2

Toisen luokan laaja-alaisen osaamisen tavoitteet ovat samat kuin ensimmäiselläkin luokalla.

Vuosiluokka 3

Laulujen, leikkien ja pelien lisäksi ajattelua ja oivaltamista aletaan harjoitella myös kirjallisen viestinnän avulla. L1

Samalla oppilaat alkavat tulla tietoisimmiksi saksan kielen ja kulttuurin piirteistä. L2

Vihkotyön kautta oppilaat harjoittelevat vastuun ottamista omasta työstään. L3

Monilukutaitoa harjoitellaan niin sanallisen kuin kuvallisenkin materiaalin kautta sekä puhutussa että kirjoitetussa muodossa. L4

Oppilaat osallistuvat oman opiskelunsa suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin ikäkauteen sopivasti L7

Vuosiluokka 4

Oppilas alkaa kehittää päättelykykyään harjoittelemalla tietoisemmin kielioppisääntöjä ja tiedonetsintää esim. tutustumalla sanakirjojen käyttöön. L1

Oppilaat tutustuvat saksankielisten maiden kulttuuriin erityispiirteisiin mm. vuodenvuorokiertoon liittyvien juhlien kautta. Oppilasta rohkaistaan itseilmaisuuksiin ja esiintymään pienimuotoisissa tilanteissa saksan kielellä. L2

Vastuu omasta työskentelystä ja ajanhallinnasta kasvaa hiljalleen. Pienimuotoisten projektien kautta oppilaat harjoittelevat työnsä suunnittelua, toteuttamista ja loppuun saattamista. L3

Monilukutaitoa harjoitellaan hankkimalla, yhdistämällä ja muokkaamalla tietoa esim. omaa vihkotyötä tehdessä. L4

Oppilaat harjoittelevat yhdessä työskentelyä mm. parityöskentelyn ja pelien kautta. He oppivat hahmottamaan sääntöjen ja sopimusten merkityksen myös mm. harjoitellessaan kotitehtäviensä säännöllistä hoitamista. L7

Vuosiluokka 5

Oppilasta autetaan tunnistamaan oma tapansa oppia ja kehittämään oppimisstrategioitaan. Heitä ohjataan etsimään tietoa jo itsenäisemmin ja käyttämään sitä kielelliseen päättelyyn ja ongelmanratkaisuun. L1

Oppilaat harjoittelevat ilmaisemaan itseään saksan kielellä eri tavoin ja he tulevat tietoisemmiksi saksan kieleen ja kulttuuriin liittyvistä ominaispiirteistä. L2

Vastuunkanto omasta ja yhteisestä työstä, ajanhallinnasta ja omasta roolista sosiaalisessa kanssakäymisessä kasvaa entisestään. L3

Monilukutaitoa harjoitellaan erilaisten tekstien avulla ja tiedonhakua aletaan laajentaa hiljalleen myös tieto- ja viestintätekniikan avulla. L4, L5.

Oppilaita ohjataan ilmaisemaan omia näkemyksiään rakentavasti ja harjoittelemaan yhteistyötaitoja ryhmissä. L7

Vuosiluokka 6

Oppilaita kannustetaan tekemään havaintoja ja hakemaan, muokkaamaan ja tuottamaan tietoa ja ideoita. L1

Tutustuessaan saksankielisiin maihin ja kulttuuriin oppilaat alkavat hahmottaa tietoisemmin omia sosiaalisia, kulttuurisia ja kielellisiä juuriaan. L2

Oppilaita opastetaan tiedonhaussa järkeviin teknologisiin valintoihin. L3

Oppimateriaalina hyödynnetään monipuolisia tekstejä ja mahdollistetaan niiden kulttuuristen yhteyksien ymmärtäminen. L4

Lyhyiden tekstien tuottamista ja tiedon hakua harjoitellaan tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäen. L5

Oppilaat harjoittelevat työskentelemään itsenäisesti ja yhdessä toisten kanssa, sekä huomaavat, että kieltenopiskelu vaatii järjestelmällisyyttä ja pitkäjänteisyyttä. L6

Oppilaat osallistuvat ikäkautensa mukaisesti omaan opiskelunsa suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin. L7

Vuosiluokka 7

Kielellisen päättelyn ja ongelmanratkaisun taitoja vahvistetaan edelleen. L1

Oppilaita rohkaistaan vuorovaikutukseen ja itsensä ilmaisemiseen saksan kielellä. L2

Samalla harjoitellaan vastuunkantoa omasta ja yhteisestä työstä, kehitetään tunnetaitoja ja sosiaalisia taitoja. L3

Oppilas omaksuu kriittistä ja eettistä ajattelua vertailemalla eri kulttuureja ja tarkastelemalla erilaisia toimintatapoja eri ympäristöissä. L4

Oppilaat vahvistavat käytännön tv-taitojaan omien tuotosten laadinnassa. L5

Oppilaat alkavat havaita kielitaidon ja vuorovaikutustaitojen merkityksen maailmassa. L6

Vuosiluokka 8

Oppilaat oppivat näkemään asioiden välisiä vuorovaikutussuhteita ja keskinäisiä yhteyksiä, sekä hahmottamaan kokonaisuuksia. L1

Oppilas alkaa ymmärtää syvemmin kulttuurista moninaisuutta ja oppii havaitsemaan kielten ja kulttuurien vaikutuksen yhteiskunnassa ja arjessa. L2.

Arjenhallinnan ja ajankäytön taitoja harjoitellaan edelleen. L3

Oppilas oppii tarkastelemaan itseään ja omia oppimistaitojaan kriittisesti sekä kehittämään omaa toimintaansa luovasti ja ennakkoluulottomasti. L4

Vuosiluokka 9

Oppilaita ohjataan pohtimaan asioita eri näkökulmista ja tuetaan motivaatiota jatkaa kielenopiskelua myös jatko-opinnoissa. L1

Oppilaat harjoittelevat mielipiteiden rakentavaa esittämistä ja eettistä toimimista. L2

Opetus kannustaa kohtuullisuuteen, jakamiseen, säästäväisyyteen ja kestävän elämäntavan mukaisiin valintoihin ja toimintatapoihin. L3

Oppilaita harjoittelevat kriittistä ajattelua ja oppimisen taitojen kehittämistä. L4

Tieto- ja viestintäteknologiaa hyödynnetään johdonmukaisesti ja monipuolisesti. L5

Oppilaita tuetaan tunnistamaan ammatillisia kiinnostuksen kohteitaan ja tekemään jatko-opintovalintansa myös kielenopiskelun suhteen perustellusti ja omista lähtökohdistaan. L6

Oppilas osaa arvioida laajempia yhteiskunnallisia kokonaisuuksia. Hän edistää omalta osaltaan kestävän tulevaisuuden rakentamista. L7